

TARTALOMJEGYZÉK

- 2 RECZAI LILLA:
ÉRSEKÚJVÁR, ÉN ÍGY SZERETLEKI
- 3 BÁRDOS GYULA:
MAGYARUL SZÜLŐFÖLDÜNKÖN
- 4 VARGA TAMÁS:
LEGYÜNK ANNYIRA BÖLCSEK, HOGY
TANULJUNK EGYMÁSTÓLI
BESZÉLGETÉS JÓKAI ÉVÁVAL
- 8 LENGYEL PIROSKA NOÉMI:
TANÍTÓI HITVALLÁSOM
- 9 ACKERMANNÉ KELO KAMILLA:
ÉRTÉKEK A PEDAGÓGUS
SZEMÉLYISÉGÉBEN
- 12 GYETVAI ANNA:
AZT KÍVÁNOM, LÉGY BOLDOG...
- 15 LEHOCZKY MÁRIA MAGDOLNA:
A NYÁJAS MÓDSZERRŐL
VILÁGJÁRVÁNY IDEJÉN.
COMENIUS EMLÉKNAPJÁRA
- 18 BREZNAY DÁVID:
IMMUNRENDSZER-ERŐSÍTÉS
GYEREKEKNÉL A KORONAVÍRUS-
JÁRVÁNY ALATT
- 21 BENCZE DÁVID:
KI A FELELŐS TRIANONÉRT? –
2. RÉSZ (TRIANON NARRATÍVÁJA
1945-TŐL 1989-IG)
- 24 VANČO ILDIKÓ:
NYELVI REVITALIZÁCIÓ AZ
OKTATÁSON KERESZTÜL
- 27 ZOLCZER PÉTER:
NYELVTANULÁSI KÉSZSÉGFEJLESZ-
TÉS (6. RÉSZ)
- 28 RADICS RUDOLF:
KORTÁRSÁK A DIGITÁLIS
TANTEREMBEN. A DETEKTÍV ESETE
AZ INTERAKTÍV TANKOCKÁKKAL
- 31 KLEMEN TERÉZIA:
A KLASSZICIZMUS ÉS A MAGYAR
FELVILÁGOSODÁS
- 33 POMICHAL KRISZTIÁN:
KORUNK LEGNAGYOBB TUDOMÁ-
NYOS TÉVHITEI (6. RÉSZ)
- 34 CSICSAY ALAJOS:
HOL RINGOTT AZ EURÓPAI
CIVILIZÁCIÓ BÖLCŐSJE?
- 37 A KORONAVÍRUS IDEJÉN
- 38 SZMPSZ

BÁRDOS GYULA

MAGYARUL SZÜLŐFÖLDÜNKÖN

„Addig vagyunk magyarok, amíg magyarul beszélünk, gondolkodunk, magyarul tanulunk.“

Kányádi Sándor sorait azért választottam az alábbi – pedagógusnapra köszöntőnek is szánt – írásom mottójául, mert nagyon találóan, szinte mérnöki pontossággal, röviden, félre nem érthetően kifejezi a számbeli kisebbségben élő közösségek megmaradási, vagy ha úgy tetszik, túlélési, valamint érvényesítési stratégiáját. Igen, csakis a magyar iskola, a magyar nyelv és kultúra, a színvonalas anyanyelvi oktatás jelenti nemzeti közösségünk tagjai számára az egyedüli megoldást, ha valóban komolyan gondoljuk szüleink nyelvének megőrzését, és nem elégszünk meg konyhanyelvi változatának használatával. A tudást, az oktatás során szerzett ismereteket legalább az általános iskola szintjén anyanyelvünkön kell elsajátítanunk. Ha ezt tudatosítjuk s eszerint cselekszünk, akkor van esélyünk arra, hogy a következő nemzedékek tagjai is természetesnek vegyék: magyar gyermeknek az anyanyelvi oktatás biztosítja a leginkább a szilárd alapot a továbbtanuláshoz.

A szülőföldön való érvényesítés nélkülözhetetlen intézménye a magyar óvoda és a magyar tanítási nyelvű iskola. A második világháborút követő hontalanság évei után a magyar oktatási intézményekben a pedagógusok odaadó és példaértékű tevékenységének köszönhetően indult meg a nehéz körülmények ellenére az a folyamat, amely a különböző rendszerekben – sokszor nagyon erős ellenszélben – a tanítók, a tanárok többségének a kitartó munkájaként azt eredményezte, hogy magyar iskoláink biztos alapul szolgáltak a hazai vagy akár külföldi továbbtanuláshoz, az érvényesüléshez.

Természetesen nem lehet és nem is szabad e tekintetben sem általánosítani, de azt egyértelműen megállapíthatjuk, hogy az anyanyelvi iskoláinkban oktató pedagógusaink zöme vállalta a többletterhelést, s nemcsak az oktatási intézmények falai között, hanem a társadalmi és kulturális, valamint a sportélet területén is kivette a részét a munkából, s ha kellett, akár az irányító szerepet is vállalta.

A rendszerváltozást követő évtizedekben újabb kihívásoknak kellett és kell ma is megfelelnie az anyanyelvi oktatásban meghatározó szerepet vállaló pedagógusgárda tagjainak, az intézmények vezetőinek. Az elvárások egyre nagyobbak, a tanítók és tanárok társadalmi és anyagi megbecsülése pedig ezzel arányosan nem növekszik, sőt, még ma is szép számmal vannak olyan elendrukkerek, akik megpóbjálják lejártni a szakmában tevékenykedőket. Az intézményvezetők a megmondhatóinak, hogy a számos kormányzati ígéret ellenére egyre több adminisztratív akadály leküzdése teszi

még bonyolultabbá és nehezebbé a mindennapi teendőket.

Az országos járványügyi intézkedések következtében olyan kiszámíthatatlanság és bizonytalanság jellemezte, illetve jellemzi a tavalyi és az idei tanévet, amelyre eddig nem volt példa a hazai oktatási rendszerben. Sokszor csak néhány óra áll az intézményvezetők rendelkezésére, hogy megteremtsék az iskolai vagy éppen a távoktatás nélkülözhetetlen feltételeit. Azok, akik saját maguk nem tapasztalják a mai helyzet sokszor megoldhatatlan problémáit, szinte el sem tudják képzelni, mi mindent kell figyelembe venni a pedagógusnak, ha a jelenlegi áldatlan körülmények ellenére is éber akarja tartani a diákok figyelmét, s a tanmenet során is a kitűzött célokat kívánja követni.

A tanító, a tanár, a pedagógus tevékenységét értékelni – még a korábbi megszokott időszakokban sem – jelent könnyű feladatot, mert az oktatás nem egyszeri tevékenység, hanem folyamat, amikor sokszor csak évek múltán látható, tapasztalható az eredmény. Boldog ember az, aki szívesen emlékezik vissza iskoláira, pedagógusaira, akikre évek, évtizedek múltán is jószívvel gondol. Szeretett tanáraink gesztusai, kedvenc kifejezései, szófordulatai, szokásai kitörőteljesen megmaradnak emlékezetünkben. Van, akiben egy szó, egy verssor vagy éppen egy matematikai feladat sikeres megoldásához vezetett sajátos módszer olyan erős érzelmeket váltott ki, amelyek meghatározók lehetettek nemcsak a pályaválasztás idején, de akár a későbbi mindennapi életünkre is komoly ráhatással bírnak. A tanuló, a diák, az egyetemi hallgató sokszor olyan, akár jelentéktelennek tűnő információt is megjegyez, elraktároz, amely a későbbiek folyamán fontos szerepet tölthet be életünk során. Van, akire a pedagógus azonnali pozitív hatással bír, s van, aki csak jóval később kamatoztatja a hallottakat, a tapasztaltakat.

A tanár, a pedagógus nemcsak oktat, nevel, hanem gyakran szervez, irányít, sőt az is gyakran megtörténik, hogy szociális munkásként tevékenykedik, ha ezt a helyzet megkívánja. Pedagógusnak lenni minden korban kihívást jelent. Jó tanítóként, tanárként teljesíteni, évről évre helytállni a napi taposómalomban még ennél is nehezebb. Ám aki ezt vállalja, szeretettel és szakértelemmel teszi, megtapasztalhatja azt a leírhatatlan érzést, amikor egy-egy ragyogó szempár félreérthetetlenül jelzi, hogy az új ismeretek birtokában mennyire hálás tanítójának, a Tanárnak.

Az ifjú nemzedéket nevelni, oktatni, nyelvi és kulturális identitását erősíteni, tudás-szintjüket emelni valódi közösségi feladat. Elismerés és köszönet a sokéves áldozatos munkáért az óvopedagógusoknak, a tanítóknak, a tanároknak!